

Višje, hitreje, močnejše

Slovenska tekmovanja v lednem plezanju

✍ Urban Golob 📷 Rado Miklavčič

Že dolgo časa veljajo slovenski vrhunski alpinisti za ene najboljših na svetu. Prenekatero alpinistično dejanje svetovnega formata so opravili s plezanjem v ledu, pa naj si bo v Alpah, obeh Amerikah, Himalaji ali kje drugje. V ledni obliki alpinizma je kmalu pognala tekmovalna veja te dejavnosti, se precej osamosvojila in pojavljati so se začela tekmovanja v lednem plezanju. Slovenija ni prav veliko zaostajala za dogajanjem na tujem in hitro so se tovrstna tekmovanja začela pojavljati tudi pri nas. Tudi zato se naši najboljši tekmovalci danes v njih uspešno kosajo s svetovno elito.

Od Bohinja do Solčave

Prvo ledno plezalsko merjenje moči je potekalo leta 1993 pod Skalco v Bohinju. Ker takrat seveda še ni bilo specializiranih tekmovalcev za ledno plezanje, so prva mesta pobrali alpinisti. Glede na sloves udeležencev ni bil vrstni red nikakršno presenečenje. Zmagal je Janez Jeglič pred Slavcem Svetičičem. Tekmovanja, ki so jih v Bohinju pod vodstvom Andreja Pikona nato prirejali vse do leta 1999, so kasneje poimenovali po Slavcu Svetičiču, ki se je ponesrečil na Gašerbrumu IV v Pakistanu. Ves ta čas so pod Skalco tekmovali v hitrosti, pravila, ki so na tekmovanju veljala, pa so kasneje postala tudi mednarodna za hitrostne tekme v lednem plezanju.

Od leta 2000 se ledni plezalci vsako leto zberejo v Solčavi. »Idea je nastala kmalu po uspešnem vzponu v slapu Rinka leta 1998, in sicer v glavah akterjev tega podviga Antona Pavliča – Čifa in Andreja Grudnika – Drejca. Tako je v jeseni leta 1999 v Solčavi že stala konstrukcija Ledenium (Ledenium – Millenium). To je kocka s stranico 8 metrov, ki so jo kasneje vključili tudi v turistično-rekreativno ponudbo kraja. Že takrat sem pri organizaciji priskočil na pomoč,«

pripoveduje Branko Ivanek, organizator prvega in tudi vseh naslednjih tekmovanj v Solčavi. »Solčavani so pač rabili nekoga s poznanstvi, »znanjem« organizacije, promotorja ... Moja funkcija je vse od glavnega sodnika, predsednika sodniške žirije, promotorja, računalniškega obdelovalca podatkov, iskalca sponzorjev. V glavnem, Solčavani me imenujejo kar »direktor« tekme.«

Težave, ki so jih včasih v Bohinju povzročile mile zime, so Solčavani zaenkrat uspešno ukanili z izvornim načinom zaledenitve konstrukcije, to je s pršenjem. Toda organizacija tako velike tekme z mednarodno udeležbo, kot je bila lani, ko so gostili nekatere najboljše tekmovalce v svetovnem pokalu (npr. Evgenija Krivošejceva, Harryja Bergerja in Jacka Müllerja),

Pogled v bližnjo prihodnost

V letošnji sezoni so za slovenski pokal v lednem plezanju predvidene štiri tekme. Poleg Češnjice, kjer je zmagala odšla v roke Tanje Grmovšek in našega najboljšega tekmovalca v ledu in kombiniranih smereh Aljaža Anderleta, bodo s pomočjo mrzlega vremena pripravili tekmovanje še v Rušah, Mojstrani in prvič tudi v Mežici. Upamo, da bodo prireditelji naleteli na boljši odziv sponzorjev in drugih podpornikov kot v preteklosti, ko so zaradi pomanjkanja denarja priredili le nekaj posameznih tekem, svetovnega pokala pa ni bilo.

pobere veliko energije, vse pa se ustavi pri denarju. Čeprav so organizatorji v Solčavi dobili veliko pohval tudi od samega predsednika IC-CIC (International Council for Competition Ice Climbing, Mednarodnega sveta za tekmovalno ledno plezanje) pri UIAA, ki je za POP TV izjavil, da »je tekma organizirana na ravni tekmovanja za svetovni pokal«, pa so se odločili za posodobitev in izboljšanje konstrukcije, in zato le-

tos tekmovanja v Solčavi – šestega po vrsti – verjetno ne bo.

Češnjica

Toda to organizatorjev tekmovanj v lednem plezanju na drugih prizoriščih po Sloveniji ni ustavilo. Ledno plezanje je v zadnjih letih postalo izjemno priljubljeno in pojavilo se je nekaj zanesljivih organizatorjev takšnih tekmovanj, ki jih je že toliko, da so v sezoni 2002/03 prvič priredili celo slovenski pokal. Kot zanesljivo prizorišče se je izkazala Mojstrana, tekmovanje so enkrat priredili tudi v Rušah. Osrednja organizatorja sta vsekakor Jasna in Andrej Pečjak iz Češnjice pri Podnartu, ki pri tovrstnih tekmovanjih v Sloveniji sodelujeta že skoraj od samega začetka (Bohinj 1994, Andrej takrat kot tekmovalca, Jasna tekmovalka leta 1995), svoj krog delovanja pa sta kasneje razširila še na mednarodno obzorje. Spisek njunih aktivnosti bi bil predolg, pomembneje je, da sta decembra 2002 oba opravila izpit za mednarodnega sodnika lednega plezanja, Andrej pa še za mednarodnega postavljalca tekmovalnih smeri. Kot sodnika sodelujeta na tekmah slovenskega pokala v lednem plezanju, Jasna je sodila na tekmi svetovnega pokala v Pitztalu in Val Daoneju januarja 2003, v Saas Feeju na svetovnem prvenstvu januarja 2004, Andrej pa je bil v Val Daoneju sodnik in postavljalca ter sodnik v Saas Feeju leta 2004. »Udeležila sva se skoraj vseh tekem (na različnih nivojih) v Evropi v zadnjih desetih letih, in to v vseh vlogah: kot tekmovalca, sodnika, Andrej tudi kot varovalec, postavljalca smeri, spremljevalec, pomožni delavec, izdelovalec pokalov, uvrstila sva se na vsa mesta od prvega do zadnjega, zadnja preizkušnja je bila še organizacija tekme na Češnjici,« je vse njune funkcije na tekmovanjih strnila Jasna. Dodajata še, da pri tekmovalnih prireditvah ne gre pozabiti na tekmovalce, ki dajo svoj pečat vsakemu takšnemu dogodku. Veterana na naših in uspešna tekmovalca na pomembnih tujih tekmovanjih sta tudi Tržičana Aljaž Anderle in Klemen Premrl, med mlajše uspešnejše borce z lednimi tekmovalnimi smermi pa sodita še Primož Hostnik in Anže Marenče. V letu 2004 je v okviru Komisije za alpinizem pri PZS nastala tudi Podkomisi-

V iskanju stičišč

*Nepreplezljive stene ni.
 Vedno se najde oprimek,
 da nanj pripneš svoje sanje,
 srečaš lastno svobodo in težnjo,
 iti navzgor.*

*In potem se priključi,
 tisto neustavljivo hrepenenje po vrhu,
 po tebi,
 vse do stičišč,
 kjer je svoboda neizmerljiva
 in čas, nama v prid,
 vsak dan znova,
 na pot sonca položen.*

Olga Kolenc

Češnjica 2004

Prireditelji dosedanjih tekem
 v lednem plezanju v Sloveniji:

**Bohinj 6-krat, Solčava 5-krat, Ruše 1-
 krat, Mojstrana 3-krat, Češnjica 1-krat**

Naslednji termini tekmovanj za slovenski
 pokal 2004/2005:

- 8.-9. 1. 2005: 2. tekma SPLP, Ruše
 Dolfa Extrem (težavnost, hitrost)
- 22. 1. 2005: 3. tekma SPLP, Mežica
 (hitrost)
- 5.-6. 2. 2005: 4. tekma in zaključek SPLP,
 Mojstrana (težavnost, hitrost)
- 28.-30. 1. 2005: srečanje lednih
 plezalcev v Solčavi

ja za tekmovalno ledno plezanje. Njen načelnik je Branko Ivanek, pomočnik pa Pavle Kozjek. V lanski sezoni je podkomisija poskrbela za ustrezno izobraževanje in izpeljala tečaj za državne sodnike in postavljalce tekmovalnih prog. Teh je skupaj sedaj devet.

Za začetek tekmovalne sezone 2004/2005 sta Pečjaka v Češnjici organizirala tekmo v t. i. drytoolingu. »Letos smo slovenski pokal v lednem plezanju začeli drugače, in sicer z drytooling tekmo,« je razložila novost v pokalu Jasna Pečjak. »Večne težave z ledom in vremenom ter majhno število možnih terminov (le januar in februar) so razlogi, da smo letos poskusili s tekmo v drytoolingu kot nekakšnim uvodom v ledna tekmovanja. S tem smo dobili fiksen termin, ki ni podvržen temperaturam, tekmovalci pa so dobili dobrodošel zgodnji trening. Obenem smo razbremenili januar in februar, ko večina lednih plezalcev raje pleza slapove kot pa tekmuje oziroma si ne želijo vseh vikendov preživeti na tekmah.«